

FINNISH NATIONAL
BOARD OF EDUCATION

Kansallinen laatuverkosto 3-2011
Seinäjoki 24-25.11. 2011

Ajankohtaista ammattikoulutuksen laadunhallinnasta

Opetusneuvos Leena Koski

Leena Koski
Opetusneuvos
Opetushallitus
Email: leena.koski@oph.fi

Ajankohtaista

- Valtionavustus laatutyön alkuvaiheessa olevien koulutuksen järjestäjien tukemiseksi alueellisissa verkostoissa.
Deadline 25.11.
Laatustrategia: Laadunhallinta on systemaattista kaikilla ammatillisen koulutuksen toimijatasoilla ja kaikissa koulutusmuodoissa.
- Opetushallinto kehittää ohjausvälineitä siten, että ne ovat läpinäkyviä ja tukevat yhdensuuntaisesti laadun varmistamista ja jatkuvaa parantamista.
- Koulutuksen järjestäjillä on vuoteen 2015 mennessä yhdessä henkilöstön kanssa luotu ja käyttöön otettu laadunhallinta-järjestelmä/toimintajärjestelmä.
Verkostojen alueelliset käynnistämistilaisuudet tammikuussa.
- Vuoden 2011 valtionavustusten eri kohdealueille hakuprosessin valmistelu on käynnissä. (laadunhallinta osana eri kohdealueiden laadunhallintaa)

Ajankohtaista

- KESU on poliittisessa valmistelussa. Päätöstä odotetaan joulukuussa.
 - Laadunhallinta on yksi KESU: n painopistealueista.
- Ammatillisen koulutuksen vuoden 2011 laatupalkinnot on jaettu.
 - Koulutuskeskus Salpaus
 - Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto
 - Turun oppisopimustoimisto - kunniamaininta
- Vuoden 2012 laatupalkintokilpailun prosessi on käynnistymässä.
 - Erityisteemana on hyvinvoiva oppimisympäristö
- Yhteisseminaari EQF, ECVET ja EQAVET Bonnissa 14.-15.11.
- EQAVET laatuverkoston työryhmissä valmistellaan tukimateriaalia ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan yhteispisteiden käyttöön koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan tukemiseksi.

Leena Koski

Ajankohtaista

- Vertaisarvioinnin käytön tukeminen erilaisin toimenpitein:
 - Vertaisarvioinnin opas oppisopimuskoulutukseen on valmistelussa ja pilotointi alkaa valtionavustushankkeissa
 - Vertaisarvioinnin tukimateriaalia on tulossa lisää Opetushallituksen sivustolle ja perusmateriaalia laadunhallinnasta englanniksi.
 - Opetushallituksen rahoittamien hankkeiden vertaisarvioinnin periaatteita yhtenäistetään
 - CIMO:n kanssa yhteistyö vertaisarvioinnin hyödyntämiseksi TOI/DOI –projekteissa. 2.kansainvälinen vertaisarvioijien koulutusohjelma toteutettiin lokakuussa.
 - Vertaisarviointi on yhtenä painopistealueena tämän vuoden valtionavushankkeissa (työpaikalla tapahtuva oppiminen ja ammattiosaamisen näytöt ja kansainvälistyminen)
 - Suunnitelmissa on jatkaa eurooppalaista vertaisarviointia yhteyspisteiden koordinoimana ensi vuonna. Itävallan puolelta olisi kiinnostusta erityisesti tekniikan alan oppilaitoksilla.

Palautteita ja kehittämisehdotuksia Itävallan ja Suomen välisistä kansainvälisistä vertaisarvioinneista

- Toteutettiin Itävallan laadunhallinnan yhteyspisteen (AQAVET) ja Opetushallituksen koordinoimana projektina vuoden 2011 aikana.
- Tavoitteena oli pilotoida tandem-periaatteella toteutettuja kansainvälisiä vertaisarviointeja ja samalla tehdä ehdotuksia prosessin jatkokehittämiseksi.
- Kansainvälinen eurooppalainen vertaisarviointi Lahden Diakonia opiston ja BAKIP Klagenfurt välillä
- Kansainvälinen eurooppalainen vertaisarviointi Liikemiesten kauppapiston ja HAK Linz-Auhof välillä
- Osana projektia toteutettiin vertaisarvioijien koulutusohjelma.
- Vuonna 2012 projektiin halukkaiden ilmoittautuminen viimeistään pikaisesti.

Palautteita ja kehittämisehdotuksista Itävallan ja Suomen välisistä kansainvälisistä vertaisarvioinneista

- Kokemukset olivat myönteisiä. Erinomainen tapa itsensä kehittämiseen ja mm. siksi suositellaan jatkettavan käyttöä.
- Molemminpuolinen oppimisprosessi.
- Yhteinen näkemys kansainvälisen vertaisarvioinnin prosessista ja tavoitteista on tärkeää vertaisarvioinnin onnistumiseksi.
- Yksilölliseen valmistautumiseen menee enemmän aikaa kuin ehkä vertaisarvioijat ajattelleet.
- Tärkeää on valita ja kutsua vertaisarvioijat hyvissä ajoin ennen vertaisarvioinnin alkamista.

Suosituksset

Ministeriö (Itävalta)

- Materiaalia pitäisi olla tarjolla englanniksi.
- Ehdotus korvaus neljästä päivästä
- Kansallisten laadunhallinnan antama tuki on tärkeää (resurssointi).

Kansallinen laadunhallinnan yhteyspiste

- Kansallisten laadunhallinnan yhteyspisteiden laadunvarmistus ja tuki on tärkeää.
- Palaute ja systemaattinen kokemusten vaihto on tärkeää prosessista oppimiseksi ja sen jatkokehittämiseksi. Olisi hyvä järjestää vertaisarvioijille palautetilaisuus
- Mikäli säännöllisempää yhteistyötä maiden välillä olisi hyvä laatia samalla rakenteella materiaalipaketti englanniksi ko. maiden koulutusjärjestelmistä, opetussuunnitelmajärjestelmästä ym.

Suosituksset mm.

Oppilaitos

- Noudata eurooppalaisen vertaisarvioinnin prosessia, ei mahdollisia kansallisia variaatioita.
 - Kriteeriperusteisuus – kriteerit ohjaavat arviointia
 - Lisäksi kohdeorganisaatio esittää erityisiä kysymyksiä, mutta niiden olla sellaisia, että materiaalin ja käynnin avulla on mahdollista saada riittävä informaatio asiasta.
 - Haastateltavia tulee informoida etukäteen vertaisarvioinnin tavoitteista ja kehittämissuuntautumisesta.
 - Lyhyt palautekeskustelu (tandem) on tärkeää ainakin kahden haastattelukierroksen jälkeen .
 - Vertaisarviointiraporttiluonnoksen tulisi olla valmis käynnin päätteeksi.
 - Toisena iltana voitaisiin valmistella raporttia ja palautetilaisuutta samanaikaisesti ja pitää se kolmannen päivän aamuna.

Suosituksset

- Englannin tai muun vertaisarvioinnissa käytettävän kielen hallinta riittävässä määrin. Käytettävä materiaali tulisi olla saatavilla englanniksi.
- Itsearviointiraportin riittävän hyvä laatu on tärkeää vertaisarvioinnin onnistumisen kannalta.
- Kehittämistoimenpiteiden käynnistymistä ja toteuttamista tulisi seurata.
- Vertaisarvioijille voisi lähettää tulosten pohjalta tehtävän kehittämissuunnitelman tiedoksi, jos mahdollista,

Suosituksset

Vertaisarvioijat

- Vertaisarvioijilla tulee olla kokemusta kansallisesta vertaisarvioinnista ennen kansainväliseksi vertaisarvioijaksi ryhtymistä.
- Koordinaattorin kokemus, taidot ja asiantuntemus ovat tärkeitä vertaisarvioinnin onnistumisen kannalta.
- Vertaisarviointiryhmän välinen kommunikointi ennen arviointikäyntiä on tärkeää. Vähintään sähköpostin välillä, suositeltavampaa on videokonferenssi, facebook tai ”face-to-face” kontakti (kustannustehokkuus?) olisi parhain ryhmäytymisen ja käyntiin valmistautumisen kannalta. Lisäksi tarvitaan palaveri vertaisarviointikäyntiä edeltävänä päivänä.
- Vertaisarvioijien tulee tutustua ko. maan koulutusjärjestelmään, opetussuunnitelmajärjestelmään ja sen toteuttamiseen etukäteen.

Leonardo projekti ”Peer Review Impact”

Projektin kesto

1.10.2009 – 30.10.2011

Partneriorganisaatiot: 9 partneria viidessä eri maassa

Opetushallitus (FNBE), koordinaattori, CP Suomi

Keuda, Suomi

Tampereen ammattiopisto, Suomi

Öibf, CP, Itävalta

Hohere Technische Bundeslehranstalt Steyr, Itävalta

Hansagi Ferenc Vendeglatoipari es Idegenforgalmi Szakiskola es Szakkozepiskola, CP ja OP, Unkari

ISFOL, CP, Italia

University of Twente, CP, Hollanti

ROC Aventus, Hollanti

2 ulkopuolista experttiä

Leonardo project "Peer Review Impact"

Tavoitteet

- Vaikuttaa EQAVET käytäntöön vientiin kiinnittämällä huomiota tarkistusvaiheeseen ja muutosten läpivientiin.
- Lisätä ymmärrystä organisaation laatu järjestelmien, arviointien ja ammatillisen koulutuksen kehittämisen välisestä vuorovaikutuksesta.
- Parantaa ja kehittää edelleen eurooppalaisen vertaisarvioinnin menettelyä, erityisesti vaikuttavuuden ja muutosten tekemisen kannalta tarkasteltuna.
- Lisätä vertaisarvioinnin käyttöä kansallisesti ja Euroopassa levittämällä aikaisempien vertaisarviointiin ja REVIMP:iin liittyneiden Leonardo-projektien tuloksia siirtämällä uusille sektoreille, kohderyhmille tai alueellisesti.
- Optimoida ulkoisten arviointien vaikuttavuutta, erityisesti vertaisarviointien vaikuttavuutta.

Vertaisarvioinnin vaikuttavuusopas

Eri lähtökohtia vaikuttavuuden tarkasteluun:

- Vaikutukset arvioinnin kohteena olleella tai olleilla arviointialueilla.
- Organisaation oppiminen
- Yksilöiden oppiminen
- Vertaisarviointiprosessiin liittyvä oppiminen

EUROOPPALAISEN VERTAISARVIOINNIN NELJÄ VAIHETTA

**Seuraava
vertaisarviointi**

1. Valmistelut (vähintään 3 kk ennen)

- Käynnistämistoimet
- Vertaisarviointiryhmän kokoonpano
- Itsearviointi ja -raportti
- Käynnin valmistelu (koulutuksen järjestäjä, vertaisarvioijat)

2. Vertaisarviointikäynti (2-3 pv)

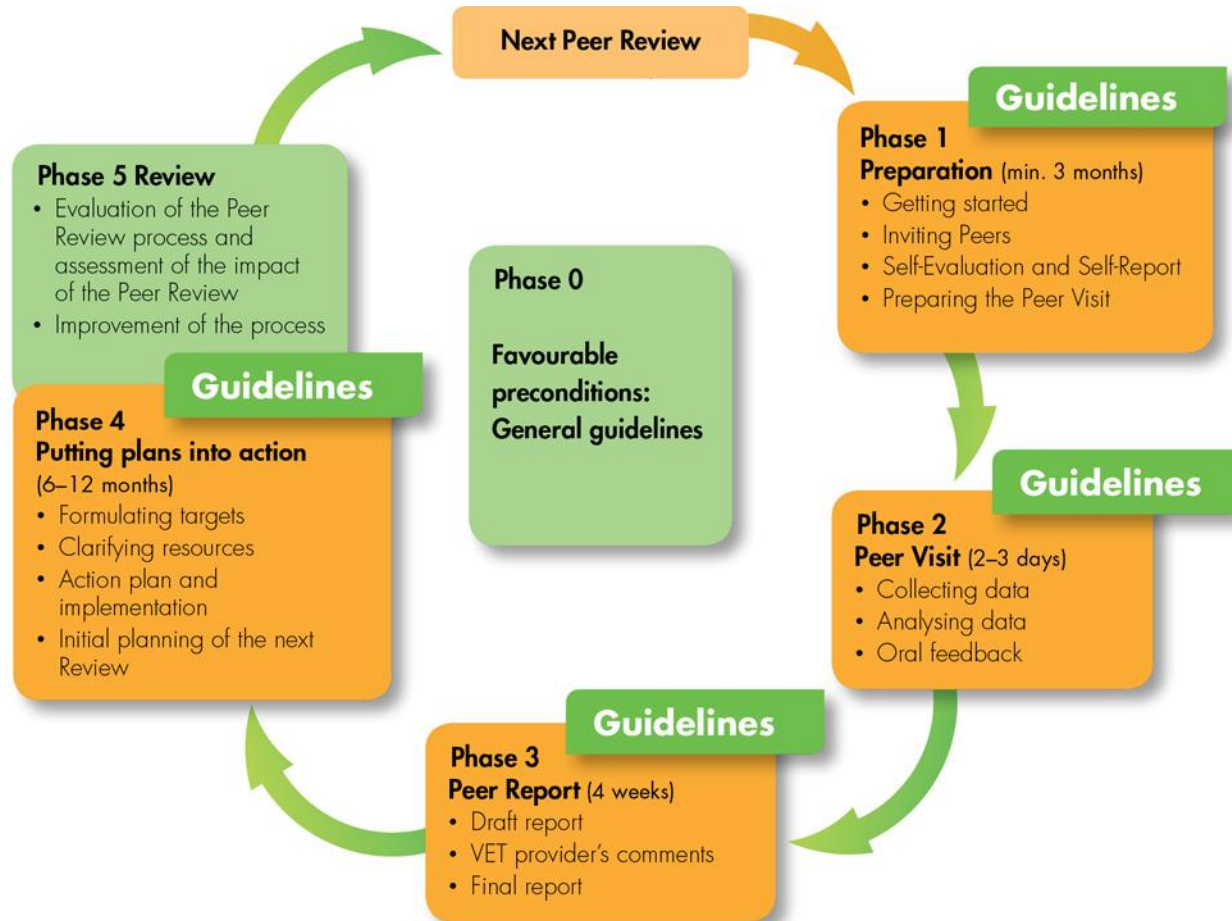
- Tiedonkeruu
- Tietojen analysointi
- Arviointi
- Suullinen palaute

3. Vertaisarviointiraportti (4 viikkoa)

- Alustava raportti
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjän kommentit
- Lopullinen raportti

4. Käytännön toteutus (6-12 kk)

- Tavoitteiden muotoilu
- Resurssien selvittäminen
- Toimintasuunnitelma ja toteutus
- Seuraavan arvioinnin suunnittelu

Methods and tools promoting the impact Templates

Leonardo projekti ”Peer Review Impact”

Päätuotteet

- Raportti vertaisarviointien vaikuttavuudesta (pdf), EN
- Vertaisarvioinnin vaikuttavuusopas, joka sisältää ohjeita vertaisarviointien vaikuttavuuden edistämiseksi (painettu ja pdf) englanniksi ja suomeksi
- Pdf hollanniksi, unkariksi, saksaksi ja italiaksi
- Vertaisarvioinnin arviointiväline (pdf) englanniksi ja suomeksi
- Koulutuksen järjestäjille tarkoitettu seminaari tai työpaja siitä, miten opasta vertaisarvioinnin vaikuttavuuden edistämiseksi voitaisiin käyttää. (pdf)
- Tulosten levittämisstrategia (pdf)
- CD

Lisätietoja: leena.koski@oph.fi ja annikki.hakkila@oph.fi